

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ралица Стефанова за дисертационния труд на кандидатата за образователната и научна степен „доктор“ Милена Иванова Начева

Милена Начева представя дисертационен труд на тема „Конструиране и обемно моделиране в модния дизайн“ за защита на образователната и научна степен „доктор“. Научен ръководител е проф. д-р Емилия Панайотова. Дисертационният труд съдържа: увод, шест глави, справка за приносите и приложимост на резултатите, библиография и е с общ обем от 230 стр., включени са общо 96 изображения, подкрепящи теоретичното изследване.

Авторефератът отговаря на съдържанието на дисертационния труд. Налице е публикация по темата на дисертацията. Обект на изследването е конструкцията във всички нейни форми и приложения, както и участието на конструирането и обемното моделирането в дизайн процеса и различните подходи в креативния процес.

Основната изследователска теза залага на схващането, че конструкцията е не само физически „носител“ на дизайнерската идея, но и съставна част на дизайна. Дисертацията е ясно конструирана като съдържание и наименованията на отделните глави четливо определят посоката на изследване. В

увода е изложена основната изследователска теза, която разглежда конструкцията като съставна част на дизайна и инструмент за генериране на идеи. Разгледана е актуалността на темата и е направена обосновка за избора ѝ. Посочени са целите и задачите на изследователския труд, обект и предмет на изследването и методология. Изяснени са основни термини, използвани в дисертацията.

В труда е избран подходът на историческото изследване, направен е анализ на литературни източници, изследвани и анализирани са методите на работа в сферата на разглеждания проблем на различни организации, модни брандове, независими дизайнери и платформи за моден дизайн. Направен е анализ и сравнение в няколко от разглежданите аспекти на проблема, базиран както на данни, текстове и изображения, така и на практически изпитания на конструктивни похвати от утвърдени системи за конструиране. Важен аспект от методологията е позоваването на личния практически опит на Начева, в който тя е изучавала, анализирала и експериментирала с принципите на конструирането и обемното моделиране.

Актуалността на проблема се базира на схващането, че ролята на модния дизайнер обхваща много по-голям диапазон от умения и знания от необходимите за самия креативен процес. Модният дизайн е мултидисциплинарен процес, който обединява аспекти като концептуализация, модна илюстрация, конструиране и моделиране, технологични познания и умения, стайлинг и презентация.

Целта на дисертацията е да разгледа всички приложения на конструирането и обемното моделиране в дизайн и креативния процес. Да докаже, че те играят важна роля във визията, дизайна и доброто прилягане на изделието, което от своя страна има отношение към качеството и успеха на дизайнерското изделие като комерсиален продукт. Да покаже, че имат ключово участие в техническия процес, но са и инструмент на креативния процес. В най-голяма степен целта е да се докаже, че конструкцията е част от дизайна. Ясно са очертани начините за постигането на тази цел.

Дисертацията е полезна, защото е даден цялостен поглед върху дизайн процеса, определящ комплексната роля на конструирането и обемното моделиране. Значението на темата се основава на факта, че тя е актуална, и се отнася до текущ проблем, свързан креативния процес, различните подходи, които дизайнерите прилагат и как конструкцията участва в тях. Значима е, тъй като е първото теоретично изследване в България с фокус върху конструкцията като активен участник в креативния процес и генератор на идеи. Това е и един от приносите на дисертацията. Направен е обширен анализ на ролята на конструкцията в модния бизнес и създаването на моден продукт, изследвани са различни аспекти на конструирането и моделирането и е даден нов поглед за комплексността на приложението им. За пръв път конструирането е разгледано като компонент на дизайна, а не само като носител на идеята; направен е задълбочен сравнителен анализ на две популярни системи за конструиране – M. Müller & Sohn и

ESMOD. Изследването може да допринесе за преосмислянето на преподавателските практики в България в посока на насърчаване на студентите да задълбочат уменията си в областта на конструирането и обемното моделиране, за да ги прилагат умело в креативния процес.

В заключение, може с основание да се каже, че пред нас е труд, съдържащ в себе си значима фактология, който е коректен и ценен като научна интерпретация. Поради това убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Милена Иванова Начева образователната и научна степен „доктор“.

17.06.2024 г.

Доц. д-р. Ралица Стефанова